



# PELAN TINDAKAN DASAR SOSIAL NEGARA 2026 - 2030





KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA,  
KELUARGA DAN MASYARAKAT

# **PELAN TINDAKAN DASAR SOSIAL NEGARA 2026 - 2030**

Cetakan Pertama 2026

Hak Cipta Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat

**Diterbitkan oleh:**

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat  
No.55, Persiaran Perdana, Presint 4  
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan  
62100 Putrajaya

**Dicetak oleh:**

Achik Sdn. Bhd.  
No 35G, Jalan Bandar 1,  
Taman Melawati, 53100 KL

Hak cipta terpelihara.

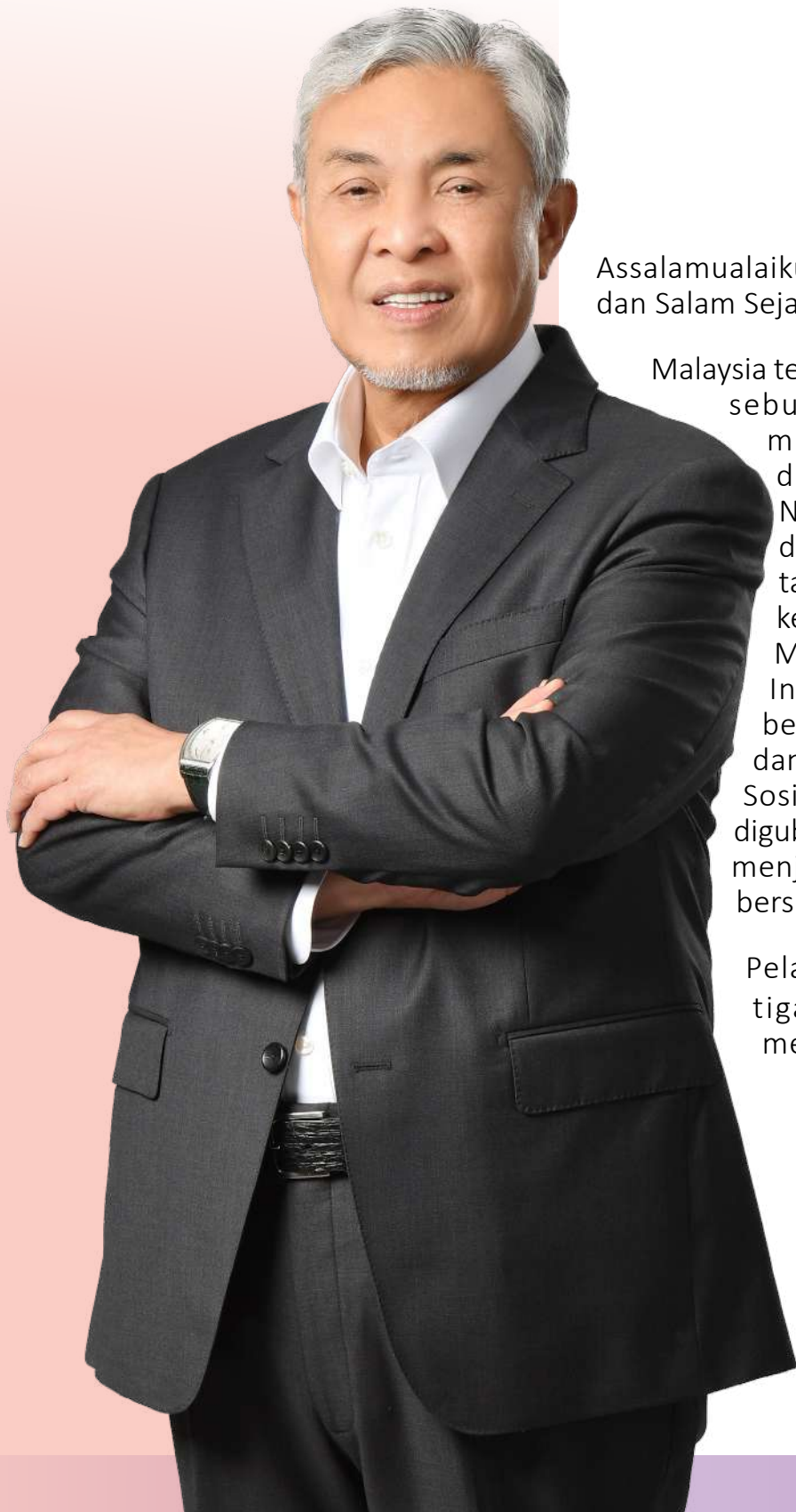
Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat jua, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

# Isi Kandungan

|  |           |
|--|-----------|
| • PERUTUSAN YAB TIMBALAN PERDANA MENTERI .....                               | 4         |
| • SEKAPUR SIREH YB MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT ..... | 6         |
| • <b>SOROTAN DASAR SOSIAL NEGARA</b> .....                                   | <b>8</b>  |
| • PERNYATAAN DASAR .....   | 10        |
| • PRINSIP .....  | 11        |
| • KERANGKA .....   | 12        |
| • SASARAN .....  | 16        |
| • MEKANISME PEMANTAUAN .....   | 17        |
| • <b>PELAN TINDAKAN DASAR SOSIAL NEGARA 2026 –2030</b> .....                 | <b>20</b> |
| • LATAR BELAKANG .....   | 22        |
| • RINGKASAN .....  | 23        |
| • <b>TERAS 1</b> .....   | <b>24</b> |
| • BIDANG KEUTAMAAN 1: KEDIAMAN .....   | 26        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 2: MAKANAN BERKHASIAT .....                               | 27        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 3: KEROHANIAN, NILAI DAN BUDAYA .....                     | 28        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 4: KESELAMATAN AWAM .....                                 | 29        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 5: SANITASI DAN AIR .....                                 | 31        |
| • <b>TERAS 2</b> .....   | <b>32</b> |
| • BIDANG KEUTAMAAN 1: KESIHATAN .....  | 34        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 2: PENDIDIKAN .....                                       | 36        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 3: TEKNOLOGI .....  | 38        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 4: PERLINDUNGAN SOSIAL .....                              | 39        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 5: PEKERJAAN WAJAR .....                                  | 40        |
| • <b>TERAS 3</b> .....   | <b>42</b> |
| • BIDANG KEUTAMAAN 1: KELUARGA .....   | 44        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 2: KEPENDUDUKAN .....                                     | 46        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 3: PENYERTAAN SOSIAL .....                                | 47        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 4: KESAKSAMAAN SOSIAL .....                               | 48        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 5: KELESTARIAN ALAM SEKITAR .....                         | 49        |
| • <b>TERAS 4</b> .....   | <b>50</b> |
| • BIDANG KEUTAMAAN 1: KESEPADUAN SOSIAL .....                                | 52        |
| • BIDANG KEUTAMAAN 2: TADBIR URUS .....                                      | 53        |
| • <b>SENARAI AKRONIM DAN SINGKATAN</b> .....                                 | <b>54</b> |
| • <b>SEKALUNG PENGHARGAAN</b> .....  | <b>56</b> |

# Perutusan


## **YANG AMAT BERHORMAT** **TIMBALAN PERDANA MENTERI**



Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan Salam Sejahtera,

Malaysia terus melangkah ke hadapan sebagai sebuah negara komited membina masyarakat sejahtera, inklusif dan berdaya tahan. Dasar Sosial Negara 2030 (DSN 2030) menjadi dasar payung yang menggariskan tanggungjawab kita memperkukuh kesejahteraan sosial selaras aspirasi Malaysia MADANI dan pembentukan Insan MADANI, individu berilmu, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan produktif. Pelan Tindakan Dasar Sosial Negara (PTDSN) 2026 – 2030 digubal sebagai panduan strategik untuk menjayakan visi ini secara terancang, bersinergi dan berkesan.

Pelan ini menekankan pencapaian tiga sasaran utama DSN 2030: meningkatkan kedudukan Malaysia



ke-25 teratas dalam Indeks Pembangunan Manusia (HDI), memperbaiki kedudukan ke-25 teratas dalam Indeks Persepsi Rasuah (CPI) dan meningkatkan kadar penyertaan tenaga buruh wanita kepada 60%. Ketiga-tiga sasaran ini menyokong pembentukan Insan MADANI melalui pengukuhan kesejahteraan sosial, tadbir urus yang baik dan penyertaan inklusif dalam pembangunan ekonomi dan sosial.

Kejayaan pelan bergantung kepada kerjasama erat antara kementerian, agensi, masyarakat sivil, komuniti dan sektor swasta. Dengan pendekatan menyeluruh, inklusif dan berteraskan nilai Insan MADANI, aspirasi DSN 2030 melalui PTDSN 2026 – 2030 dapat direalisasikan bagi membina masyarakat yang sejahtera, adil dan berdaya tahan.

Saya merakamkan penghargaan kepada semua pihak yang menyumbang kepakaran dan komitmen dalam penggubalan pelan ini. Semoga usaha bersama ini terus memperkasa rakyat dan membawa Malaysia mencapai matlamat nasional menjelang 2030.

Sekian, terima kasih.

**Dr. Ahmad Zahid Hamidi**

Timbalan Perdana Menteri

# *Sekapur Sireh*


**YANG BERHORMAT**  
MENTERI PEMBANGUNAN WANITA,  
KELUARGA DAN MASYARAKAT



Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan Salam Sejahtera,

Sebagai kementerian yang memikul tanggungjawab utama dalam pembangunan sosial negara, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) memainkan peranan penting sebagai pemilik DSN 2030 dan peneraju Majlis Sosial Negara. Dalam kapasiti ini, KPWKM bertanggungjawab menyelaras, memantau dan menilai pelaksanaan pelbagai inisiatif sosial di seluruh kementerian dan agensi, memastikan dasar sosial negara dilaksanakan secara bersepadu, efektif dan berimpak tinggi.

PTDSN 2026 – 2030 yang dibangunkan di bawah KPWKM berfungsi sebagai kerangka



tindakan bagi memacu penyelarasan dasar, memperkukuh kerjasama antara pihak kerajaan, masyarakat sivil, komuniti dan sektor swasta, serta mempertingkatkan keberkesanan program sosial. Dengan pendekatan yang terancang dan berpandukan data, kementerian memastikan setiap langkah yang diambil selaras dengan aspirasi Malaysia MADANI.

Keberkesanan pelaksanaan PTDSN 2026–2030 bukan sahaja diukur melalui pencapaian dasar, tetapi juga melalui perubahan positif yang dapat dirasai oleh masyarakat. Pemantauan yang berterusan dan penambahbaikan yang berteraskan maklum balas rakyat adalah elemen penting bagi memastikan pelan tindakan ini terus kekal berkesan. Saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang telah berganding bahu dalam menjayakan usaha ini. Semoga pelan tindakan ini menjadi pemangkin kepada pengukuhan kesejahteraan sosial, pemerkasaan komuniti dan pembudayaan nilai-nilai Malaysia MADANI dalam kehidupan rakyat.

Sekian, terima kasih.

**Nancy Shukri**

Menteri Pembangunan Wanita,  
Keluarga dan Masyarakat



KEMENTERIAN PEMERANGAN WANITA,  
KELUARGA DAN MASYARAKAT

# MAJLIS PELUNCURAN DASAR SOSIAL NEGARA 2030

Disempurnakan oleh:  
**YAB DATO' SERI DR. AHMAD HANIFFAH**  
Timbalan Perdana Menteri

Isnin | World Trade Centre,  
21 Oktober | Kuala Lumpur  
2024





*"Dasar Sosial Negara 2030 bukti komitmen Kerajaan dalam membina sebuah negara yang lebih **sejahtera, inklusif dan progresif.**"*

# *Sorotan* **DASAR SOSIAL NEGARA 2030**

## ■ **PERNYATAAN DASAR**

Dasar payung yang memfokuskan pembangunan manusia dan sistem sosial untuk mencapai sebuah masyarakat yang berdaya tahan, progresif, bertanggungjawab, prihatin, beretika dan mempunyai jati diri yang utuh. Ia akan memeta hala tuju sosial negara sehingga 2030 seiring dengan SDG 2030.

## ■ **MATLAMAT DASAR**

Membangunkan sebuah masyarakat Malaysia yang mantap dan seimbang dari segi sosial, ekonomi dan teknologi yang mampu beradaptasi dengan perubahan-perubahan sosial yang berlaku dalam masyarakat dengan memegang erat nilai-nilai murni sebagai asas kehidupan.



## PRINSIP

Pembangunan manusia diberikan keutamaan dalam dasar ini kerana ia lebih menjurus kepada tindakan yang akan dilaksanakan oleh pemegang taruh dengan pelaksanaan tindakan susulan yang lebih jelas dan spesifik.

DSN 2030



**DSN 2030 dibahagikan kepada empat (4) teras berdasarkan hubungan diri seseorang individu dengan peringkat keperluannya seperti yang berikut:**

### TERAS 1:

Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi

### TERAS 2:

Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup

### TERAS 3:

Memperkasa institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara

### TERAS 4:

Memupuk tanggungjawab sosial dan integrasi rakyat

# KERANGKA

## DASAR SOSIAL NEGARA 2030

### PERNYATAAN DASAR

Dasar Sosial Negara merupakan satu dasar payung yang memfokuskan pembangunan manusia dan sistem sosial untuk mencapai sebuah masyarakat yang berdaya tahan, progresif, bertanggungjawab, prihatin, beretika dan mempunyai jati diri yang utuh

### HALA TUJU

Memastikan inklusiviti semua rakyat Malaysia

Penjajaran dasar-dasar sosial di Malaysia

### TERAS

#### Teras 1

#### KEPERLUAN ASAS

Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi

#### Teras 2

#### POTENSI DIRI

Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup

### BIDANG KEUTAMAAN

Kediaman

Makanan Berkhasiat

Kerohanian, Nilai & Budaya

Keselamatan Awam

Sanitasi & Air

Kesihatan

Pendidikan

Teknologi

Perlindungan Sosial

Pekerjaan Wajar



Membina rakyat Malaysia yang berteraskan nilai

Mencapai rakyat yang sejahtera dan saksama

### Teras 3

#### SISTEM SOKONGAN

Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara

### Teras 4

#### TANGGUNGJAWAB SOSIAL

Memupuk tanggungjawab sosial dan integrasi rakyat

Keluarga

Kependudukan

Penyertaan Sosial

Kesaksamaan Sosial

Kelestarian Alam Sekitar

Kesepaduan Sosial

Tadbir Urus

## STRATEGI

**S1**

Memastikan semua rakyat Malaysia mempunyai tempat untuk berlindung

**Pelan Tindakan: 4**

**S2**

Meningkatkan amalan pemakanan sihat dan selamat

**Pelan Tindakan: 7**

**S3**

Memperkuhkan dan memupuk keperibadian kebangsaan serta kerohanian yang seimbang dengan pembangunan sosioekonomi negara

**Pelan Tindakan: 4**

**S4**

Mewujudkan persekitaran yang selamat daripada ancaman fizikal, sosial dan psikologi

**Pelan Tindakan: 10**

**S5**

Mengukuhkan tadbir urus pengurusan air dan sisa pepejal

**Pelan Tindakan: 5**

Memastikan kesejahteraan kesihatan fizikal dan mental rakyat Malaysia di semua peringkat umur melalui amalan gaya hidup sihat

**Pelan Tindakan: 8**

Memastikan rakyat Malaysia menerima pendidikan inklusif dan berkualiti di semua peringkat umur untuk membangunkan potensi mereka bagi memenuhi aspirasi negara

**Pelan Tindakan: 11**

Memastikan rakyat Malaysia menikmati manfaat daripada kemajuan teknologi dan menggunakannya secara beretika

**Pelan Tindakan: 4**

Menerapkan usaha pengukuhan sistem perlindungan sosial ke arah kesejahteraan hidup

**Pelan Tindakan: 5**

Mengutamakan kesejahteraan rakyat melalui pekerjaan yang inklusif dan persekitaran kerja sihat dan selamat

**Pelan Tindakan: 7**

**ASAS**

**MALAYSIA MADANI**

**SDG 2030**

Memperkuh institusi kekeluargaan yang sejahtera dan berdaya tahan

***Pelan Tindakan: 13***

(i) Mewujudkan persekitaran yang kondusif untuk pembentukan keluarga

(ii) Mengukuhkan persediaan ke arah negara menua

***Pelan Tindakan: 4***

Mempertingkatkan kerjasama dan penglibatan aktif dalam kalangan agensi Kerajaan, sektor swasta, akademia, NGO dan masyarakat

***Pelan Tindakan: 3***

Memastikan rakyat Malaysia mempunyai hak dan peluang sama rata untuk berkembang secara optimum

***Pelan Tindakan: 5***

Meningkatkan kesedaran dan tanggungjawab terhadap kelestarian alam sekitar bagi menjamin kualiti hidup yang sempurna dan mapan

***Pelan Tindakan: 5***

Membentuk rakyat Malaysia yang mempunyai semangat jati diri, patriotik, bertoleransi, saling menghormati dan menghargai kepelbagaian dan kemajmukan dalam usaha memperkuh perpaduan dalam kalangan rakyat

***Pelan Tindakan: 3***

Menekankan aspek tadbir urus yang baik berasaskan nilai murni dalam pelaksanaan dasar dan program sedia ada

***Pelan Tindakan: 4***

**RANCANGAN MALAYSIA  
KE-12 DAN KE-13**

**DASAR-DASAR SOSIAL DAN PELAN  
TINDAKAN KEMENTERIAN/AGENSI**

# SASARAN DSN 2030

Melalui DSN 2030, matlamat Ekonomi MADANI dalam memperkasakan pembangunan manusia, pertumbuhan inklusif dan tatakelola yang baik dapat direalisasikan. Secara tidak langsung, ia akan menyumbang kepada Malaysia mencapai sasaran seperti yang berikut:



# 25

TANGGA KE-25  
INDEKS PEMBANGUNAN  
MANUSIA



# 25

TANGGA KE-25  
INDEKS PERSEPSI  
RASUAH



# 60

PERATUS  
PENYERTAAN WANITA  
DALAM TENAGA BURUH



# MEKANISME PEMANTAUAN DSN 2030

Pada tahun 2013, Majlis Sosial Negara (MSN) telah diwujudkan sebagai mekanisme pemantauan bagi memastikan objektif DSN tercapai dan pelaksanaan DSN berjalan dengan lancar.

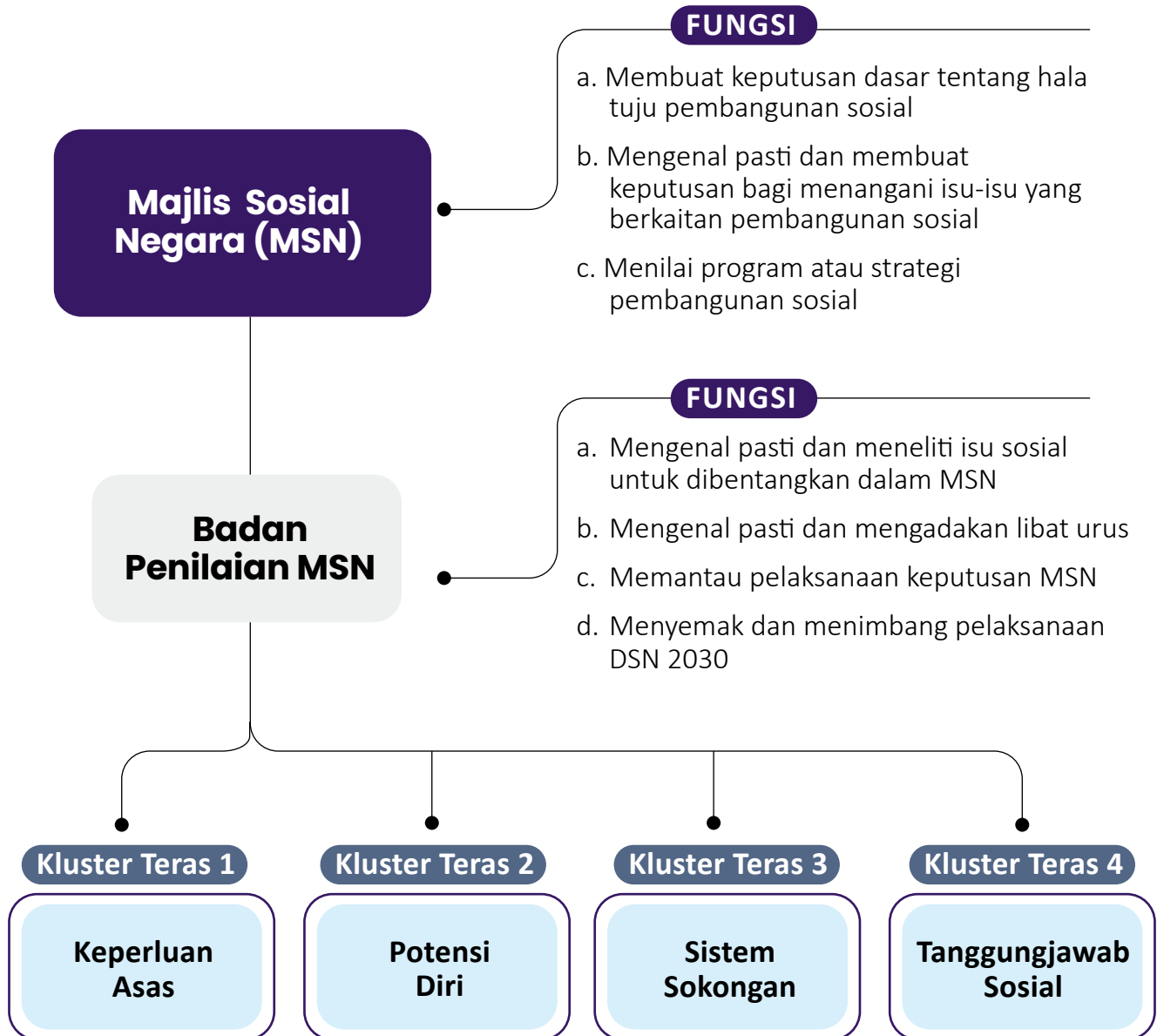
Majlis ini menjadi platform utama bagi membincangkan isu-isu sosial dan menjadi badan tertinggi dalam kerajaan untuk mencari jalan penyelesaian terhadap isu-isu tersebut. MSN dipengerusikan oleh YAB Timbalan Perdana Menteri dan dianggotai oleh YB – YB Menteri dan Ketua Agensi yang berportfolio sosial.

**Secara dasarnya, MSN bertanggungjawab menetapkan hala tuju pembangunan sosial, mengenal pasti dan memutuskan strategi bagi menangani isu berkaitan dan menilai keberkesanan program yang dilaksanakan.**

Justeru, MSN kekal menjadi medium utama bagi memantau pelaksanaan DSN 2030 dan pencapaian pelan tindakannya.



# STRUKTUR MEKANISME PEMANTAUAN DSN 2030



**FUNGSI**

- a. Membuat keputusan dasar tentang hala tuju pembangunan sosial
- b. Mengenal pasti dan membuat keputusan bagi menangani isu-isu yang berkaitan pembangunan sosial
- c. Menilai program atau strategi pembangunan sosial

**FUNGSI**

- a. Mengenal pasti dan meneliti isu sosial untuk dibentangkan dalam MSN
- b. Mengenal pasti dan mengadakan libat urus
- c. Memantau pelaksanaan keputusan MSN
- d. Menyemak dan menimbang pelaksanaan DSN 2030

**FUNGSI**

- a. Melaporkan kemajuan pelaksanaan DSN 2030 dan pelan tindakan kepada Badan Penilaian MSN
- b. Keahlian dalam kluster-kluster adalah merangkumi skop kementerian dan agensi, selaras dengan dasar serta bidang keutamaan yang telah ditetapkan

**Majlis Sosial Negara (MSN) ialah badan tertinggi yang menerajui penyelarasan isu sosial merentasi kementerian/agensi. Melalui pengerusi YAB Timbalan Perdana Menteri, majlis ini memacu pelaksanaan Dasar Sosial Negara secara holistik dengan menggembeng usaha seluruh negara.**







**4** tumpuan diterapkan secara holistik dalam pelaksanaan PTDSN 2026 -2030 iaitu **pencegahan, pemerkasaan, promosi dan perlindungan** bagi menangani isu-isu sosial.

# *Pelan Tindakan* **DASAR SOSIAL NEGARA** **2026 - 2030**

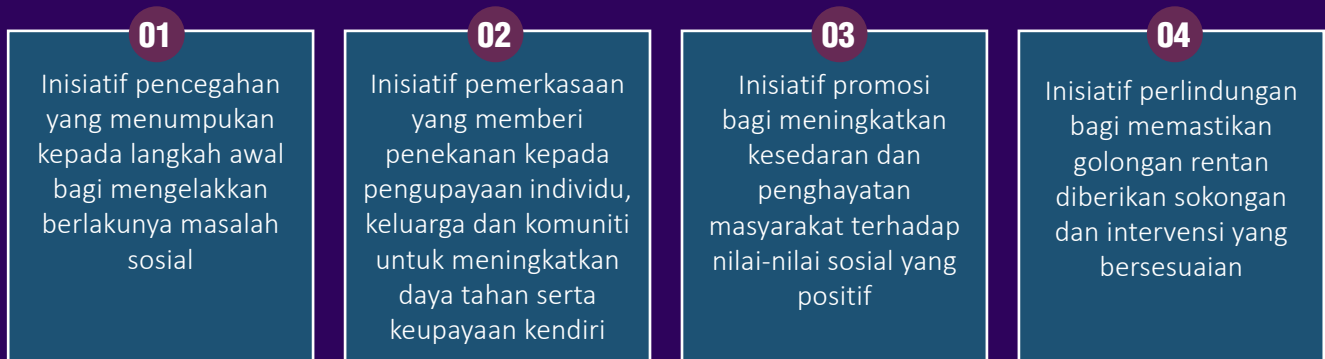
# LATAR BELAKANG

Malaysia berdepan dengan pelbagai isu sosial yang semakin kompleks, antaranya peningkatan kadar kemiskinan bandar dan luar bandar, gejala sosial dalam kalangan kanak-kanak dan remaja, ketidaksamarataan akses kepada perkhidmatan asas, keretakan institusi keluarga serta isu kesihatan mental yang kian membimbangkan.

Hasil Kajian Semula DSN 1.0 sepanjang tahun 2021-2022 dengan penglibatan 27 kementerian dan agensi yang berportfolio sosial menunjukkan terdapat pelbagai cabaran yang dihadapi dalam melaksanakan DSN selama 21 tahun ini berikutan tiadanya satu rangka pelan tindakan yang menyeluruh serta Petunjuk Prestasi Utama (KPI) yang jelas dan boleh diukur. Bagi memastikan keberkesanan DSN 2030, PTDSN 2026-2030 yang menetapkan KPI selaras dengan objektif dasar dan aspirasi Malaysia MADANI dibangunkan, dengan memperincikan strategi pelaksanaan, peranan agensi, KPI terukur dan sasaran menjelang tahun 2030.

Prinsip utama dalam pembangunan PTDSN 2026-2030 adalah berpaksikan kepada isu sosial yang memerlukan sinergi pelbagai kementerian dan agensi. Sejak pelancaran DSN 2030 pada 21 Oktober 2024, sebanyak 10 sesi libat urus bersama 51 kementerian/ agensi berportfolio sosial serta kerajaan negeri telah diadakan bagi membincangkan inisiatif, indikator dan sasaran yang bersesuaian untuk pembangunan PTDSN 2026-2030. Sebanyak 102 inisiatif telah dimuktamadkan berpandukan kepada 4 teras dan 17 bidang keutamaan DSN 2030, RMK13, SDG 2030, konsep Malaysia MADANI dan dasar serta hala tuju kerajaan.

Seiring aspirasi DSN 2030 ke arah pembentukan masyarakat MADANI, **4 tumpuan inisiatif dibangunkan merangkumi pencegahan, pemeraksanaan, promosi dan perlindungan yang diterapkan secara holistik dalam pelaksanaan PTDSN 2026 - 2030 seperti yang berikut:**



## 5 PERKARA UTAMA PTDSN 2026 -2030



# RINGKASAN PELAN TINDAKAN DASAR SOSIAL NEGARA 2026 – 2030

## 17 BIDANG KEUTAMAAN

## 102 INISIATIF

| TERAS                                  | BIDANG KEUTAMAAN               | BILANGAN INISIATIF |
|--|--------------------------------|--------------------|
| <b>TERAS 1</b><br>Keperluan Asas       | 1 Kediaman                     | 4                  |
|  | 2 Makanan Berkhasiat           | 7                  |
|  | 3 Kerohanian, Nilai dan Budaya | 4                  |
|  | 4 Keselamatan Awam             | 10                 |
|  | 5 Sanitasi dan Air             | 5                  |
| <b>TERAS 2</b><br>Potensi Diri         | 6 Kesihatan                    | 8                  |
|  | 7 Pendidikan                   | 11                 |
|  | 8 Teknologi                    | 4                  |
|  | 9 Perlindungan Sosial          | 5                  |
|  | 10 Pekerjaan Wajar             | 7                  |
| <b>TERAS 3</b><br>Sistem Sokongan      | 11 Keluarga                    | 13                 |
|  | 12 Kependudukan                | 4                  |
|  | 13 Penyertaan Sosial           | 3                  |
|  | 14 Kesaksamaan Sosial          | 5                  |
|  | 15 Kelestarian Alam Sekitar    | 5                  |
| <b>TERAS 4</b><br>Tanggungjawab Sosial | 16 Kesepaduan Sosial           | 3                  |
|  | 17 Tadbir Urus                 | 4                  |
| <b>Jumlah</b>                          |                                | <b>102</b>         |



## TERAS 1

Memastikan keperluan  
asas individu, keluarga dan  
masyarakat dipenuhi



Hubungan diri dengan diri sendiri merupakan asas pembangunan sosial di sesebuah negara. Peranan PTDSN 2026-2030 adalah bagi memastikan keperluan asas individu yang merangkumi aspek kediaman, makanan berkhasiat, sanitasi dan air, keselamatan awam, kerohanian dan kebudayaan dipenuhi dan dinikmati oleh semua rakyat Malaysia bagi memastikan kesejahteraan dan peningkatan kualiti hidup.

**TAHUKAH  
ANDA?**



**Segala pembangunan bermula dengan satu perkara: memastikan setiap individu dan keluarga mempunyai keperluan asas untuk hidup dengan bermaruah.**



**TERAS 1**

**Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi**

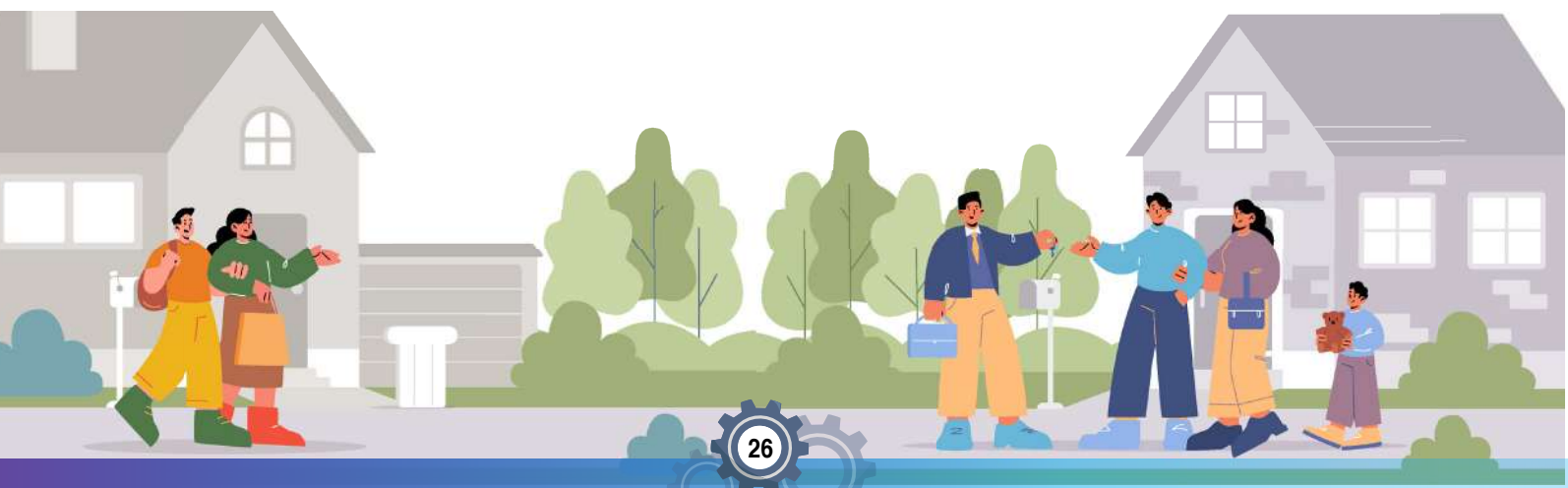
**BIDANG KEUTAMAAN**

**KEDIAMAN**

**STRATEGI**

S1. Memastikan semua rakyat Malaysia mempunyai tempat untuk berlindung

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)   | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                                    |
|--|---|--|--|
| Mewujudkan piawaian kualiti bagi usaha menaik taraf perumahan awam termasuk kemudahan awam | Peratus penambahbaikan piawaian kualiti perumahan                     | 100%<br>Penambahbaikan piawaian kualiti perumahan  | <b>KPKT</b><br><br>Kerajaan Negeri, KKR, CIDB, PBT |
| Memastikan akses kepada pemilikan rumah bagi golongan berpendapatan rendah dan sederhana   | Bilangan unit rumah mampu milik yang dibina dan dijual                | Mencapai sasaran pembinaan 500,000 unit rumah mampu milik (RMM)  | <b>KPKT</b><br><br>Kerajaan Negeri                 |
| Mewujudkan kawasan perumahan mesra warga emas dan OKU                                      | Bilangan kawasan perumahan yang mesra warga emas dan OKU              | Mencapai sasaran 5 kawasan perumahan yang mesra warga emas dan OKU setiap PBT, setiap tahun                                | <b>KPKT</b><br><br>JWP, KPWKM, PBT                 |
| Mewujudkan persekitaran perumahan awam yang selamat dan inklusif                           | Bilangan kawasan perumahan yang terlibat dalam Program Bandar Selamat | 100% kawasan perumahan yang aplikasi <i>Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED)</i> / Program Bandar Selamat | <b>KPKT</b><br><br>KDN, PBT                        |



**TERAS 1**

**Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi**

**BIDANG KEUTAMAAN**      **MAKANAN BERKHASIAT**

**STRATEGI**      S2. Meningkatkan amalan pemakanan sihat dan selamat

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                      |
|--|--|--|--------------------------------------|
| Meningkatkan pensijilan Amalan Pertanian Baik  | Bilangan pensijilan  | 1,000 pensijilan setahun   | <b>KPKM</b>                          |
| Meningkatkan kesedaran awam mengenai risiko pengambilan makanan tinggi gula berlebihan | Peratus hebahan mengenai risiko pengambilan makanan tinggi gula berlebihan | Pengurangan prevalens orang dewasa mengambil gula berlebihan menjelang tahun 2029            | <b>KKM</b><br>KK                     |
| Melaksanakan program pendidikan pemakanan di sekolah                                   | Bilangan program pendidikan pemakanan                                      | Program pendidikan pemakanan di 100% sekolah   | <b>KPM</b><br>KKM, KPWKM             |
| Menyediakan makanan sihat di kantin dan program pemakanan di sekolah                   | Peratus kantin yang menyediakan makanan sihat                              | Peningkatan peratus kantin yang menyediakan makanan sihat sebanyak 30%                       | <b>KKM</b><br>KPM                    |
| Melaksanakan kempen kesedaran mengenai amalan pemakanan sihat dan selamat              | Bilangan kempen kesedaran amalan pemakanan sihat dan selamat               | Melaksanakan sekurang-kurangnya lima (5) kempen kesedaran pemakanan sihat setiap tahun       | <b>KKM</b><br>KK                     |
| Memastikan keselamatan makanan melalui pemantauan dan penguatkuasaan                   | Peratusan premis makanan yang mematuhi piawaian keselamatan makanan        | Kadar premis makanan yang diperiksa adalah 90% bersih  | <b>KKM</b>                           |
| Meningkatkan akses golongan rentan untuk mendapatkan makanan sihat dan selamat         | Peratus golongan rentan yang mendapat akses kepada makanan sihat           | Meningkatkan peratusan golongan rentan yang mendapat akses kepada makanan sihat sebanyak 25% | <b>KPWKM</b><br>MOF, KKM, KPDN, KPKM |

**TERAS 1**

**Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KEROHANIAN, NILAI DAN BUDAYA**

**STRATEGI**

S3. Memperkukuh dan memupuk keperibadian kebangsaan serta kerohanian yang seimbang dengan pembangunan sosio ekonomi negara

**PELAN TINDAKAN**

**INDIKATOR (KPI)**

**SASARAN**

**AGENSI PENERAJU**

Melaksanakan program kesedaran budaya dan nilai di sekolah dan komuniti untuk melahirkan insan MADANI

Peratus penyertaan sekolah dan komuniti dalam program kesedaran budaya dan nilai

Peningkatan 20% penyertaan murid sekolah dan komuniti dalam program kesedaran budaya dan nilai

**MOTAC**

KPM, KPN, KBS, KKDW, KPWKM, KBS, JAKIM

Meningkatkan usaha pemuliharaan tapak dan bangunan bersejarah

Pemuliharaan tapak dan bangunan warisan budaya

Pemuliharaan 40 tapak warisan budaya

**MOTAC**

JWP

Melaksanakan program kerohanian

Bilangan program kerohanian yang dilaksanakan

Peningkatan 25% penyertaan dalam program kerohanian

**JAKIM**

KPN, KBS, KDN

Menyediakan program komuniti antara masyarakat dan warga emas

Peratus penyertaan masyarakat dalam program warga emas yang dijalankan

Peningkatan 30% penyertaan masyarakat dalam program bersama warga emas

**KPWKM**

KBS, KPN, KKM, KPT, KPM



**TERAS 1****Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi****BIDANG KEUTAMAAN****KESELAMATAN AWAM****STRATEGI**

S4. Mewujudkan persekitaran yang selamat daripada ancaman fizikal, sosial dan psikologi

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)   | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                       |
|--|---|--|---------------------------------------|
| Melaksanakan program/ aktiviti advokasi berkaitan dengan pencegahan jenayah di pelbagai peringkat (sekolah, IPT, komuniti) | Bilangan program/ aktiviti advokasi berkaitan dengan pencegahan jenayah       | 250 program/ aktiviti advokasi berkaitan dengan pencegahan jenayah setiap tahun        | <b>KDN</b><br>KK, KPM, KPT, KBS, KPN  |
| Melaksanakan program rondaan komuniti  | Bilangan pasukan rondaan komuniti yang aktif                                  | 300 pasukan rondaan komuniti aktif   | <b>KPN</b><br>KKDW                    |
| Melaksanakan program pencegahan mengenai dadah dan substan di semua peringkat (sekolah, IPT, komuniti)                     | Bilangan program pencegahan mengenai dadah dan substan yang dilaksanakan      | 3700 program pencegahan mengenai dadah dan substan setiap tahun                        | <b>KDN</b><br>KK, KKM, KPM, KPT, KPND |
| Menambah pusat rawatan dan pemulihan dadah   | Peratus pengekalan kadar kepulihan klien rawatan dan pemulihan dalam komuniti | 80% Pengekalan kadar kepulihan klien rawatan dan pemulihan dalam komuniti setiap tahun | <b>KDN</b><br>KKM                     |
| Memperkasa program pencegahan jenayah penipuan dalam talian  | Bilangan program pencegahan jenayah yang dijalankan                           | 50 program pencegahan jenayah setiap tahun   | <b>NFCC</b><br>NACSA, KDN, KK, BNM    |
| Mewujudkan sistem perundangan yang lebih responsif dan inklusif berkaitan dengan golongan rentan                           | Peratus penggubalan dan pindaan undang-undang yang dilaksanakan               | Penggubalan dan pelaksanaan 100% pindaan undang-undang utama                           | <b>BHEUU</b><br>KDN, KK, KPWKM        |

**TERAS 1**

**Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KESELAMATAN AWAM**

**STRATEGI**

S4. Mewujudkan persekitaran yang selamat daripada ancaman fizikal, sosial dan psikologi

**PELAN TINDAKAN**

**INDIKATOR (KPI)**

**SASARAN**

**AGENSI PENERAJU**

Melaksanakan audit keselamatan dan pemantauan terhadap bangunan dan jalan raya

Bilangan audit keselamatan dan pemantauan yang dijalankan

Pengurangan 50% kemalangan akibat kecacatan infrastruktur

**KKR**  
MOT, KPKT, JWP

Melaksanakan pendidikan, advokasi dan simulasi bencana bagi semua peringkat terutamanya di kawasan berisiko

Bilangan advokasi dan simulasi bencana dilaksanakan

Program advokasi dan simulasi bencana dilaksanakan setiap tahun

**NADMA**  
NRES, PETRA, KPM, KPT, KKDW, KKM, KK, APM, KPKT, Kerajaan Negeri

Meningkatkan kawalan dalam penyebaran kandungan sensitif berbau 3R (agama, raja dan kaum)

Peratus aduan mengenai kandungan sensitif 3R

Pengurangan 50% aduan kandungan sensitif 3R

**KK**  
KDN, KPN

Penapisan filem, bahan publisiti filem, percetakan dan persembahan hiburan mengikut garis panduan

Peratus filem, bahan publisiti filem, percetakan dan persembahan hiburan yang ditapis mengikut piawaian

100% filem, bahan publisiti filem, bahan percetakan dan persembahan hiburan ditapis mengikut piawaian

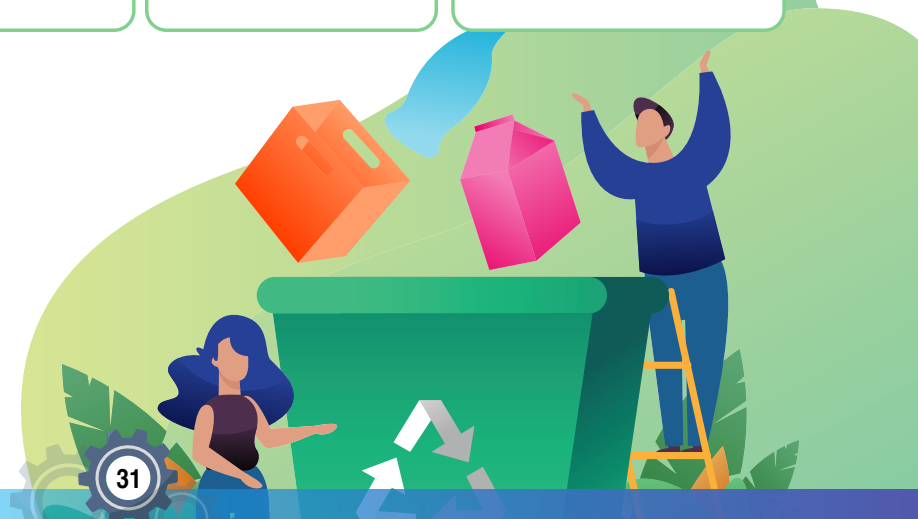
**KDN & KK**  
JAKIM



**TERAS 1****Memastikan keperluan asas individu, keluarga dan masyarakat dipenuhi****BIDANG KEUTAMAAN****SANITASI DAN AIR****STRATEGI**

S5. Mengukuhkan tadbir urus pengurusan air bersih dan sisa pepejal

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                 |
|--|--|--|---------------------------------|
| Mengekalkan rizab margin pada tahap selesa   | Kadar Rizab Margin Air Terawat (%) (Semenanjung dan WP Labuan)                           | Kadar rizab margin dikekalkan antara 10-15%  | <b>PETRA</b><br>SPAN            |
| Meningkatkan liputan akses kepada air bersih yang berkualiti dan selamat di seluruh negara, terutama kawasan luar bandar dan pedalaman | Peratus liputan akses air bersih dan selamat   | 98% akses kepada air bersih dan selamat di kawasan luar bandar                           | <b>PETRA &amp; KKDW</b><br>NRES |
| Mengurangkan kadar Air Tidak Terhasil (NRW)  | Kadar NRW (%) (Semenanjung dan Wilayah Persekutuan Labuan)                               | 28.8% menjelang tahun 2030   | <b>PETRA</b><br>SPAN            |
| Meningkatkan kemudahan kitar semula dan pusat pengumpulan  | Peratus pematuhan PBT kepada kutipan berjadual dan pengasingan sisa di kawasan perumahan | 90% kawasan PBT patuh kepada kutipan berjadual dan pengasingan sisa di kawasan perumahan | <b>KPKT</b><br>PBT, NRES        |





## TERAS 2

**Membangunkan  
keupayaan dan potensi  
individu bagi mencapai  
kesejahteraan hidup**



**TAHUKAH  
ANDA?**



**Teras 2 ibarat  
benih yang disemai  
apabila potensi  
individu diperkasa,  
kesejahteraan hidup  
dapat berkembang.**

Dalam aspek hubungan sendiri, pengembangan potensi individu difokuskan melalui pemerksaan kesihatan, pendidikan, pekerjaan, perlindungan sosial dan integrasi teknologi bagi mencapai kesejahteraan hidup yang holistik.



**TERAS 2**

**Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KESIHATAN**

**STRATEGI**

S1. Memastikan kesejahteraan kesihatan fizikal dan mental rakyat Malaysia di semua peringkat umur dengan mengamalkan gaya hidup sihat

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU   |
|--|--|--|---|
| Meningkatkan capaian penjagaan primer di kawasan bandar dan luar bandar  | Peratus klinik kesihatan dengan penjagaan primer di kawasan bandar dan luar bandar           | Peningkatan lebih 80% klinik kesihatan dengan penjagaan primer di kawasan bandar dan luar bandar | <b>KKM</b><br>KPKT, KKDW, Kerajaan Negeri, PBT              |
| Meningkatkan literasi kesihatan dalam kalangan masyarakat  | Peratus prevalen literasi kesihatan dewasa (tahap sederhana)                                 | Peningkatan >20% prevalen literasi kesihatan dewasa menjelang tahun 2040                         | <b>KKM</b><br>KK, KD, KPM, KPT, KBS, KKDW, KPWKM            |
| Meningkatkan akses kumpulan rentan (warga emas, kanak-kanak, remaja, OKU) kepada perkhidmatan kesihatan (fizikal dan mental) | Peratus kumpulan rentan yang mendapat akses saringan tahunan                                 | Peningkatan lebih 90% kumpulan rentan mendapat akses untuk saringan tahunan                      | <b>KKM</b><br>KPWKM, KPM, KPT, KBS, MINDEF, Kerajaan Negeri |
| Mengukuhkan inisiatif pencegahan penyakit tidak berjangkit (NCD)   | Penurunan prevalens berlebihan berat badan/ obesiti/ diabetes                                | Pengurangan berlebihan berat badan/ obesiti/ diabetis ke 20%                                     | <b>KKM</b><br>KK, KPM, KPT, KBS                             |
|  | Penurunan peratus penggunaan tembakau dalam kalangan masyarakat berumur 15 tahun dan ke atas | Pengurangan penggunaan rokok ke 15% prevalens  | <b>KKM</b><br>KK, KPM, KPT, KBS                             |



**TERAS 2**

**Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KESIHATAN**

**STRATEGI**

S1. Memastikan kesejahteraan kesihatan fizikal dan mental rakyat Malaysia di semua peringkat umur dengan mengamalkan gaya hidup sihat

**PELAN TINDAKAN**

**INDIKATOR (KPI)**

**SASARAN**

**AGENSI PENERAJU**

Mengukuhkan budaya hidup aktif dalam kalangan rakyat Malaysia

Peningkatan rakyat Malaysia yang mengamalkan gaya budaya hidup aktif

Peningkatan 80% dewasa yang melakukan aktiviti fizikal

**KKM**  
Semua Kementerian

Memperkuhkan pengurusan risiko bencana dalam sistem kesihatan

Bilangan fasiliti yang mempunyai pelan bencana kesihatan

100% fasiliti kesihatan mempunyai pelan bencana kesihatan

**KKM**  
NADMA, PBT

Meningkatkan usaha bagi menangani isu kesihatan mental di sekolah dan tempat kerja

Bilangan program kesihatan mental yang dijalankan

100% murid sekolah dan pekerja disaring sekali untuk isu kesihatan mental

**KPM & KESUMA & JPA**  
KKM



**TERAS 2**

**Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**PENDIDIKAN**

**STRATEGI**

S2. Memastikan semua rakyat Malaysia menerima pendidikan yang inklusif dan berkualiti di semua peringkat umur bagi membangunkan potensi mereka untuk memenuhi aspirasi negara

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN   | AGENSI PENERAJU                     |
|---|--|---|-------------------------------------|
| Meningkatkan akses kepada pendidikan di kawasan pedalaman   | Bilangan murid berdaftar sekolah di kawasan pedalaman  | 90% enrolmen pelajar di kawasan pedalaman   | <b>KPM</b><br>KKDW, Kerajaan Negeri |
| Mengukuhkan pengintegrasian pendidikan sahsiah dan nilai dalam kurikulum kebangsaan untuk melahirkan insan MADANI               | Pembangunan Modul Pembentukan Karakter dan dokumen kurikulum mata pelajaran dalam KP2027 yang dipetakan dengan tujuh kompetensi utama termasuk Perkembangan Diri, Komunikasi serta Tanggungjawab | 100% modul dan dokumen kurikulum selesai dibangunkan, dipetakan dengan tujuh kompetensi utama, dan sedia untuk digunakan oleh guru sebelum akhir tahun 2025 (Prasekolah) dan 2026 (Tahun 1 dan Tingkatan 1) | <b>KPM</b>                          |
| Mengukuhkan akses kepada pendidikan tinggi/ TVET bagi semua kategori pelajar rentan (Orang Asli, OKU, B40, orang berpengalaman) | Bilangan pelajar rentan yang diterima masuk melalui laluan khas  | Peningkatan 25% bilangan pelajar rentan yang masuk melalui laluan khas  | <b>KPT</b><br>KPWKM, KPM            |
| Mengukuhkan pelaksanaan program pendidikan kesihatan reproduktif dan sosial di institusi pendidikan                             | Peratus sekolah dan IPT yang melaksanakan program pendidikan kesihatan reproduktif dan sosial  | 100% sekolah dan IPT melaksanakan program   | <b>KPM &amp; KPT</b><br>KPWKM, KKM  |
| Menangani insiden buli di institusi pendidikan  | Bilangan kes buli (fizikal dan <i>online</i> ) yang dilaporkan dan diselesaikan  | 100% penyelesaian kes buli  | <b>KPM</b><br>KPT, KK, KBS, KPWKM   |

**TERAS 2**

**Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**PENDIDIKAN**

**STRATEGI**

S2. Memastikan semua rakyat Malaysia menerima pendidikan yang inklusif dan berkualiti di semua peringkat umur bagi membangunkan potensi mereka untuk memenuhi aspirasi negara

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU   |
|---|--|--|---|
| Mengintegrasikan literasi digital dan asas AI dalam kurikulum             | Peratus sekolah dan IPT yang menyediakan modul literasi digital/ AI  | 100% sekolah dan IPT menyediakan modul literasi digital/ AI  | <b>KPM &amp; KPT</b><br>KD, KK  |
| Memperkasakan sistem sosial bagi pembentukan minda insan MADANI           | Perundangan bagi tadbir urus ECCE  | 1 Akta tunggal mengenai ECCE   | <b>KPM</b><br>KPWKM, KKDW, KPN  |
| Mengukuhkan latihan dan pensijilan wajib untuk pengasuh dan pendidik ECCE | Peratus pendidik dan pengasuh ECCE yang mempunyai kelayakan minimum<br><br>Peratus guru tadika swasta mempunyai kelayakan akademik minimum | 100% pendidik dan pengasuh ECCE yang bersijil<br><br>50% guru tadika swasta mempunyai kelayakan akademik minimum | <b>KPM</b><br>KPWKM, KKDW, KPN  |
| Meningkatkan pendaftaran pembelajaran ECCE                                | Peratus pembelajaran ECCE yang berdaftar   | 100% pembelajaran ECCE yang berdaftar  | <b>KPM</b><br>KPWKM, KKDW, KPN  |
| Mengurangkan keciciran murid  | Peratus sekolah yang menggunakan Sistem Pengesanan Murid KPM (SiPKPM)<br><br>Peratus intervensi yang dilaksanakan                          | 100% penggunaan SiPKPM<br><br>100% intervensi yang dilaksanakan  | <b>KPM</b><br>KKM, KPKT, KKDW, KDN, KPWKM<br><br><b>KPM</b><br>KKM, KPKT, KKDW, JAKIM, KDN, KPWKM |

**TERAS 2**

**Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup**

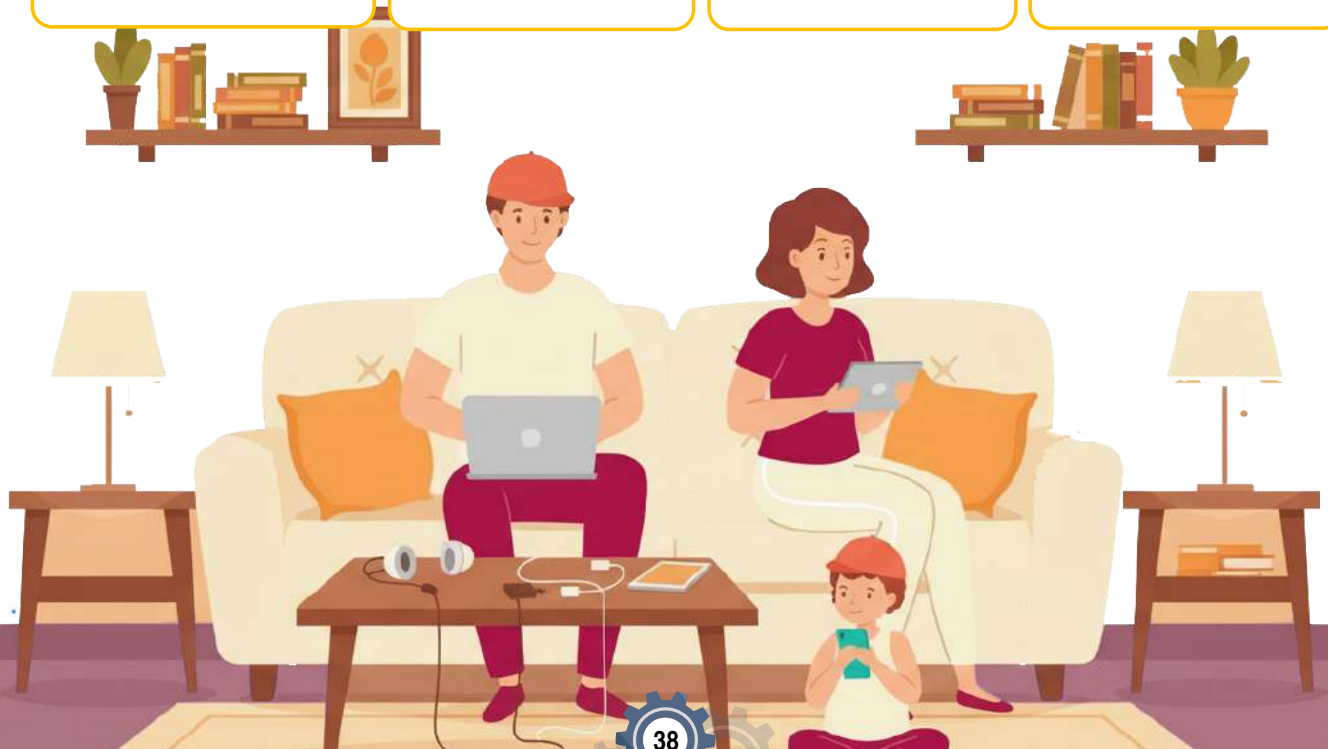
**BIDANG KEUTAMAAN**

**TEKNOLOGI**

**STRATEGI**

S3. Memastikan semua rakyat Malaysia dapat menikmati manfaat daripada kemajuan teknologi dan menggunakannya secara beretika

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)                         | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                   |
|--|---|--|-----------------------------------|
| Memperluaskan jaringan digital ke kawasan bandar dan luar bandar | Peratus liputan 5G                      | 98% liputan 5G di kawasan berpenduduk dan perindustrian termasuk kawasan desa menjelang tahun 2030 | <b>KK</b><br>KD                   |
| Menguatkan program literasi digital                              | Peratus populasi celik digital          | ≥85% populasi celik digital  | <b>KD</b><br>KK, KESUMA, KPT, KBS |
| Menggalakkan inovasi sosial                                      | Bilangan inovasi sosial yang dihasilkan | 30 projek inovasi sosial yang dihasilkan   | <b>MOSTI</b><br>KPWKM, KPT, KPKM  |
| Meningkatkan kempen penggunaan beretika                          | Bilangan pelaksanaan program            | 10,000 kempen dilaksanakan   | <b>KK</b><br>NACSA, KD, KDN       |



**TERAS 2****Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup****BIDANG KEUTAMAAN****PERLINDUNGAN SOSIAL****STRATEGI**

S4. Menerapkan usaha pengukuhan sistem perlindungan sosial ke arah peningkatan kesejahteraan kehidupan rakyat Malaysia

| <b>PELAN TINDAKAN</b>  | <b>INDIKATOR (KPI)</b>  | <b>SASARAN</b>  | <b>AGENSI PENERAJU</b>                     |
|--|---|---|--|
| Meningkatkan usaha dalam perancangan persaraan   | Bilangan program kesedaran perancangan persaraan                        | 80% capaian kepada individu yang bekerja berumur 40 tahun ke atas | <b>KESUMA</b><br>KPWKM, JPA, KWSP, KWAP    |
| Memperluas perlindungan keselamatan sosial kepada pekerja sektor tidak formal (industri gig) | Peratus pekerja sektor tidak formal yang dilindungi                     | Lebih 80% pekerja sektor tidak formal dilindungi                  | <b>KESUMA</b><br>KUSKOP, KWSP              |
| Meningkatkan tahap literasi kewangan kepada semua lapisan umur                               | Indeks Celik dan Keupayaan Kewangan Malaysia (MYFLIC)                   | lebih skor 65 dalam MYFLIC  | <b>MOF</b><br>FEN                          |
| Mengukuhkan sistem perlindungan sosial negara menggunakan pendekatan kitaran hidup           | Peratus pembangunan dasar perlindungan sosial yang inklusif dan kohesif | 100% pembentukan dasar perlindungan sosial negara                 | <b>KE</b><br>ICU, MOF, KPWKM, KESUMA, DOSM |
| Meningkatkan sokongan psikososial dalam menghadapi bencana/ krisis                           | Bilangan perkhidmatan kaunseling yang diberikan semasa bencana/ krisis  | 100% perkhidmatan kaunseling disediakan semasa bencana/ krisis    | <b>KKM</b><br>KPWKM                        |

**TERAS 2**

**Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**PEKERJAAN WAJAR**

**STRATEGI**

S5. Mengutamakan kesejahteraan rakyat Malaysia melalui peluang pekerjaan yang inklusif dan sesuai dengan kelayakan, persekitaran kerja yang sihat dan selamat

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                       |
|---|--|--|---------------------------------------|
| Meningkatkan pemeriksaan berkala tempat kerja berisiko tinggi                               | Peratus tempat kerja yang patuh kepada Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (OSHA) | 95% tempat kerja patuh   | <b>KESUMA</b><br>KKM                  |
| Meningkatkan akses perkhidmatan psikologi di tempat kerja                                   | Peratus tempat kerja yang menyediakan perkhidmatan psikologi di tempat kerja           | 80% tempat kerja menyediakan perkhidmatan psikologi                                | <b>KESUMA &amp; JPA</b><br>KKM        |
| Menguatkan ketersediaan tempat kerja kepada reka bentuk sejagat ( <i>universal design</i> ) | Peratus ketersediaan kepada reka bentuk sejagat  | 80% ketersediaan kepada reka bentuk sejagat  | <b>KKR / KPKT</b><br>KPWKM            |
| Meningkatkan penyertaan guna tenaga belia, wanita dan warga emas                            | Peratus penyertaan guna tenaga   | 60% penyertaan guna tenaga wanita, 70% penyertaan belia, 38% penyertaan warga emas | <b>KESUMA</b><br>KBS, KK, KKDW, KPWKM |

**TERAS 2****Membangunkan keupayaan dan potensi individu bagi mencapai kesejahteraan hidup****BIDANG KEUTAMAAN****PEKERJAAN WAJAR****STRATEGI**

S5. Mengutamakan kesejahteraan rakyat Malaysia melalui peluang pekerjaan yang inklusif dan sesuai dengan kelayakan, persekitaran kerja yang sihat dan selamat

**PELAN TINDAKAN****INDIKATOR (KPI)****SASARAN****AGENSI PENERAJU**

Memantau inisiatif gaji berdasarkan produktiviti

Kadar gaji penengah nasional

Gaji penengah RM3,500.00

**KE**  
KESUMA

Meningkatkan penglibatan pekerja dalam kesatuan sekerja

Bilangan syarikat yang mempunyai kesatuan sekerja

30% syarikat yang mempunyai kesatuan sekerja

**KESUMA**  
MITI

Menguatkan pelaksanaan TVET

Peratus penyertaan program TVET

70% penyertaan program TVET

**MTVET**  
KESUMA,  
KPT





## TERAS 3

“**Memperkasa institusi  
kekeluargaan dan  
masyarakat sebagai sistem  
sokongan sosial negara**”



Dari aspek hubungan individu dengan masyarakat, peranan institusi kekeluargaan dan komuniti ditekankan sebagai sistem sokongan sosial utama dalam membentuk masyarakat yang lebih progresif.

**TAHUKAH  
ANDA?**



**Teras 3 ibarat jaringan yang menghubungkan keluarga dan masyarakat — menguatkan sokongan sosial demi kesejahteraan negara.**



**TERAS 3**

**Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KELUARGA**

**STRATEGI**

S1. Memperkukuh institusi kekeluargaan yang sejahtera dan berdaya tahan untuk memastikan kestabilan sosial

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                           |
|---|--|--|---|
| Mengukuhkan inisiatif kesejahteraan keluarga  | Skor Indeks Kesejahteraan Keluarga   | Mencapai skor 8.0 daripada skala maksimum 10.0             | <b>KPWKM</b><br>JAKIM, KPN                |
| Meningkatkan kesedaran mengenai hidup berkeluarga   | Bilangan peserta kempen  | 200,000 peserta  | <b>KPWKM</b><br>JAKIM, KK, KPT            |
| Mengukuhkan peranan ibu bapa dalam hal ehwal berkaitan anak                                       | Bilangan advokasi peranan ibu bapa yang dijalankan                                 | 800 advokasi peranan ibu bapa yang dijalankan              | <b>KPWKM</b><br>JAKIM, KK, KPM, KPT, KKDW |
| Mengukuhkan inisiatif pembentukan keluarga  | Bilangan program praperkahwinan dan pengukuhan perkahwinan                         | 300 program setahun  | <b>JAKIM</b><br>KPWKM                     |
| Memperkasakan pendidikan kesihatan reproduktif  | Bilangan peserta remaja dan ibu bapa   | 100% pelaksanaan advokasi SRH                              | <b>KPWKM</b><br>KPM, KPT, KBS, KESUMA, KK |
| Meningkatkan kesejahteraan institusi keluarga melalui pengukuhan sistem sokongan pra perceraian   | Bilangan pasangan yang menghadiri kaunseling pra perceraian/ rundingcara keluarga  | 60% daripada aduan menghadiri sesi kaunseling/ rundingcara | <b>JAKIM &amp; KPWKM</b><br>JKSM, KDN     |
|   | Peratus pasangan yang menarik semula permohonan perceraian selepas sesi kaunseling | 20% pengurangan kes perceraian selepas kaunseling          | <b>JKSM</b><br>KPWKM, JAKIM, KDN          |
| Meningkatkan kesejahteraan institusi keluarga melalui pengukuhan sistem sokongan pasca perceraian | Peratus pembangunan garis panduan pasca perceraian                                 | 100% pembangunan garis panduan pasca perceraian            | <b>KPWKM</b><br>JAKIM, JKSM               |

**TERAS 3**

**Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KELUARGA**

**STRATEGI**

S1. Memperkukuh institusi kekeluargaan yang sejahtera dan berdaya tahan untuk memastikan kestabilan sosial

**PELAN TINDAKAN**

**INDIKATOR (KPI)**

**SASARAN**

**AGENSI PENERAJU**

Mengukuhkan sokongan sosial kepada kumpulan rentan dalam isu pengabaian

Bilangan kes yang diselesaikan dalam tempoh 14 hari

25 kes yang diselesaikan dalam tempoh 14 hari

**KPWKM**  
KDN, KKM

Meningkatkan kesedaran dalam isu Keganasan Rumah Tangga (KRT)

Peratus kes KRT yang dilaporkan kepada pihak berkuasa

30% peningkatan kes KRT yang dilaporkan kepada pihak berkuasa

**KDN**  
KPWKM, KK, Kerajaan Negeri

Memperkasakan peranan lelaki sebagai ketua keluarga

Bilangan peserta lelaki yang menghadiri latihan kepimpinan keluarga

10,000 peserta lelaki yang menghadiri latihan kepimpinan keluarga

**KPWKM**  
JAKIM, KBS

Memperkasakan peranan wanita dalam keluarga (kebertanggung-jawaban bersama)

Bilangan peserta wanita yang hadir program pemerksaan ekonomi

150 peserta wanita yang hadir program pemerksaan ekonomi

**KPWKM**  
KUSKOP, MITI



**TERAS 3**

**Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KEPENDUDUKAN**

**STRATEGI**

S2. (i) Mewujudkan persekitaran yang kondusif untuk pembentukan keluarga

S2. (ii) Mengukuhkan persediaan ke arah negara menua

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN   | AGENSI PENERAJU                          |
|---|--|---|--|
| Meningkatkan kadar perkahwinan dan kelahiran                    | Bilangan pasangan yang berdaftar untuk berkahwin             | Peningkatan 15% pasangan yang berdaftar untuk berkahwin             | <b>KPWKM, JAKIM,</b><br>KDN, JKSM KKM    |
| Membangunkan rangka kerja sistem penjagaan jangka panjang (LTC) | Peratus pembangunan rangka kerja LTC                         | 100% pembangunan rangka kerja LTC                                   | <b>KPWKM</b><br>KE, KKM,<br>KESUMA, KPKT |
| Memperkasakan industri penjagaan                                | Bilangan penjaga yang bertauliah                             | 22,000 bilangan penjaga yang bertauliah                             | <b>KPWKM</b><br>KKM, KESUMA              |
| Meningkatkan akses kepada perkhidmatan fertiliti                | Bilangan pasangan yang mendapatkan perkhidmatan subfertiliti | 20% peningkatan pasangan yang mendapatkan perkhidmatan subfertiliti | <b>KPWKM</b><br>KKM, KESUMA              |



**TERAS 3**

**Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**PENYERTAAN SOSIAL**

**STRATEGI**

S3. Mempertingkatkan kerjasama dan penglibatan aktif dalam kalangan agensi kerajaan, sektor swasta, akademia, Pertubuhan Bukan Kerajaan dan masyarakat

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN   | AGENSI PENERAJU                          |
|--|--|---|--|
| Memperkasakan peranan organisasi komuniti  | Bilangan organisasi komuniti yang aktif                      | 5,000 organisasi komuniti yang aktif  | <b>KPN</b><br>KPKT, KKDW, KDN            |
| Mengukuhkan aktiviti kesukarelawan   | Bilangan aktiviti sukarelawan yang dijalankan                | 150 aktiviti sukarelawan  | <b>KBS</b><br>KPN, KKDW, KPWKM, KDN, KKM |
| Membangunkan Garis Panduan Kod Tadbir Urus Pertubuhan mengikut bidang kuasa agensi | Peratus pembangunan Garis Panduan Kod Tadbir Urus Pertubuhan | 1 Garis Panduan Kod Tadbir Urus Pertubuhan dikemas kini dan 100% diguna pakai sebagai rujukan utama tadbir urus pertubuhan mulai tahun 2028 | <b>KDN</b><br>KBS, KPN, KKDW, KKM, KPWKM |



**TERAS 3**

**Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KESAKSAMAAN SOSIAL**

**STRATEGI**

S4. Memastikan semua rakyat Malaysia mempunyai hak dan peluang yang sama rata untuk berkembang secara optimum

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)   | SASARAN   | AGENSI PENERAJU            |
|---|---|---|----------------------------|
| Mengukuhkan perkhidmatan profesion kerja sosial                             | Peratus gubalan undang-undang profesion kerja sosial                                    | 1 Rang Undang-Undang Profesion Kerja Sosial   | <b>KPWKM</b><br>KKM, KDN   |
| Memperkukuhkan advokasi mengenai hak kumpulan sasaran                       | Bilangan advokasi yang dijalankan   | 500 advokasi bagi setiap tahun  | <b>KPWKM</b><br>KK         |
| Melaksanakan latihan dan kempen berkaitan gender di sektor awam dan swasta  | Bilangan latihan dan kempen   | 50 latihan dan kempen dijalankan  | <b>KPWKM</b><br>KESUMA, KK |
| Mengarusperdanakan perspektif gender dalam dasar dan bajet kerajaan         | Bilangan kementerian/agensi yang melaksanakan <i>Gender Responsive Budgeting</i> (GRB)  | 10 agensi melaksanakan GRB  | <b>MOF</b><br>KPWKM        |
| Meningkatkan program literasi undang-undang dan hak wanita/ warga emas/ OKU | Bilangan wanita/ warga emas/ OKU yang menghadiri program literasi undang-undang dan hak | 15,000 wanita/ warga emas/ OKU yang menghadiri program literasi undang-undang dan hak | <b>KPWKM</b><br>BHEUU      |



**TERAS 3**

**Memperkasakan institusi kekeluargaan dan masyarakat sebagai sistem sokongan sosial negara**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KELESTARIAN ALAM SEKITAR**

**STRATEGI**

S5. Meningkatkan kesedaran dan sikap tanggungjawab terhadap kelestarian alam sekitar dalam kalangan rakyat Malaysia bagi menjamin kualiti hidup yang sempurna dan mapan

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)   | SASARAN   | AGENSI PENERAJU   |
|--|---|---|---|
| Memperkasakan sistem amaran awal bencana di kawasan berisiko                             | Peratus kawasan berisiko tinggi ( <i>hotspot</i> ) yang dilengkapi sistem amaran awal                                 | 90% kawasan berisiko tinggi dilengkapi sistem amaran awal                                 | <b>NADMA</b><br>NRES, PETRA, JKR, APM, Kerajaan Negeri (JK Pengurusan Bencana Negeri) |
| Meningkatkan pembudayaan amalan kitar semula   | Bilangan program kesedaran mengenai amalan kitar semula   | 50 program kesedaran mengenai amalan kitar semula   | <b>KPKT</b><br>NRES, KK, KPM, KPT   |
| Meningkatkan bilangan pusat kitar semula di kawasan awam                                 | Bilangan pusat kitar semula di kawasan awam   | Peningkatan 1,000 pusat kitar semula di kawasan awam                                      | <b>KPKT</b><br>NRES, KKDW, PBT  |
| Memperkasakan penglibatan komuniti dalam proses pelaksanaan Penilaian Impak Sosial (SIA) | Peratus penglibatan komuniti berdasarkan saiz persampelan laporan SIA   | 100% penglibatan komuniti yang ditetapkan berdasarkan jumlah saiz persampelan laporan SIA | <b>KPKT</b><br>Kerajaan Negeri  |
| Memperkuh tahap pelaksanaan penyediaan Laporan SIA bagi projek pembangunan               | Peratus projek yang patuh kepada Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 [Akta 172] dan Panduan Pelaksanaan SIA (PPSIA) | 100% projek yang ditetapkan mematuhi Akta 172 dan PPSIA                                   | <b>KPKT</b><br>Kerajaan Negeri  |



## TERAS 4

“

**Memupuk tanggungjawab sosial dan integrasi rakyat**

”

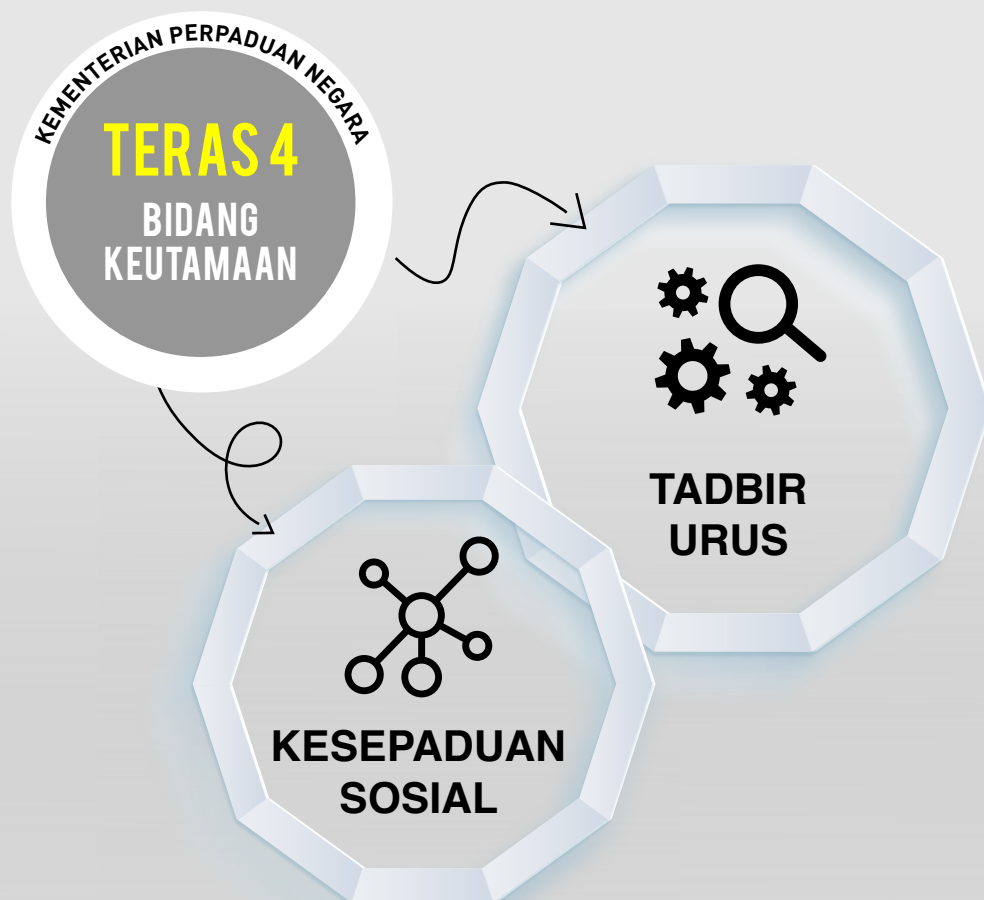


**TAHUKAH  
ANDA?**



**Apabila tanggungjawab sosial diamalkan bersama, integrasi rakyat dapat diperkukuh secara semula jadi.**

Dalam konteks hubungan individu dengan negara, tanggungjawab seseorang individu difokuskan kepada aspek kesepaduan sosial dan pemerkasaan tadbir urus institusi. Langkah ini kritikal bagi menjamin keharmonian serta kemakmuran negara yang berterusan.



**TERAS 4**

**Memupuk tanggungjawab sosial dan integrasi rakyat**

**BIDANG KEUTAMAAN**

**KESEPADUAN SOSIAL**

**STRATEGI**

S1. Membentuk rakyat Malaysia yang mempunyai semangat jati diri, patriotik, bertoleransi, saling menghormati dan menghargai kepelbagaian dan kemajmukan dalam usaha memperkukuh perpaduan dalam kalangan rakyat

| PELAN TINDAKAN  | INDIKATOR (KPI)   | SASARAN   | AGENSI PENERAJU                                 |
|---|---|---|---|
| Memperluas program organisasi komuniti                                    | Bilangan program yang dijalankan  | 5,000 program perpaduan yang dijalankan                                     | <b>KPN</b><br>JAKIM, KPM, KKDW, KPKT            |
| Meningkatkan program patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah dan belia | Bilangan program patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah dan belia yang dijalankan | 700 program patriotisme dalam kalangan pelajar sekolah dan belia dijalankan | <b>KPM &amp; KBS</b><br>KPN, KK, KPT, KKDW, AKM |
| Memperkukuh aktiviti komuniti   | Bilangan program interaksi sosial komuniti pelbagai kaum dilaksanakan                 | 5,000 program interaksi sosial komuniti pelbagai kaum dilaksanakan          | <b>KPN</b><br>JAKIM, KKDW, KBS, KPKT, KPM, ICU  |



**TERAS 4**

**Memupuk tanggungjawab sosial dan integrasi rakyat**

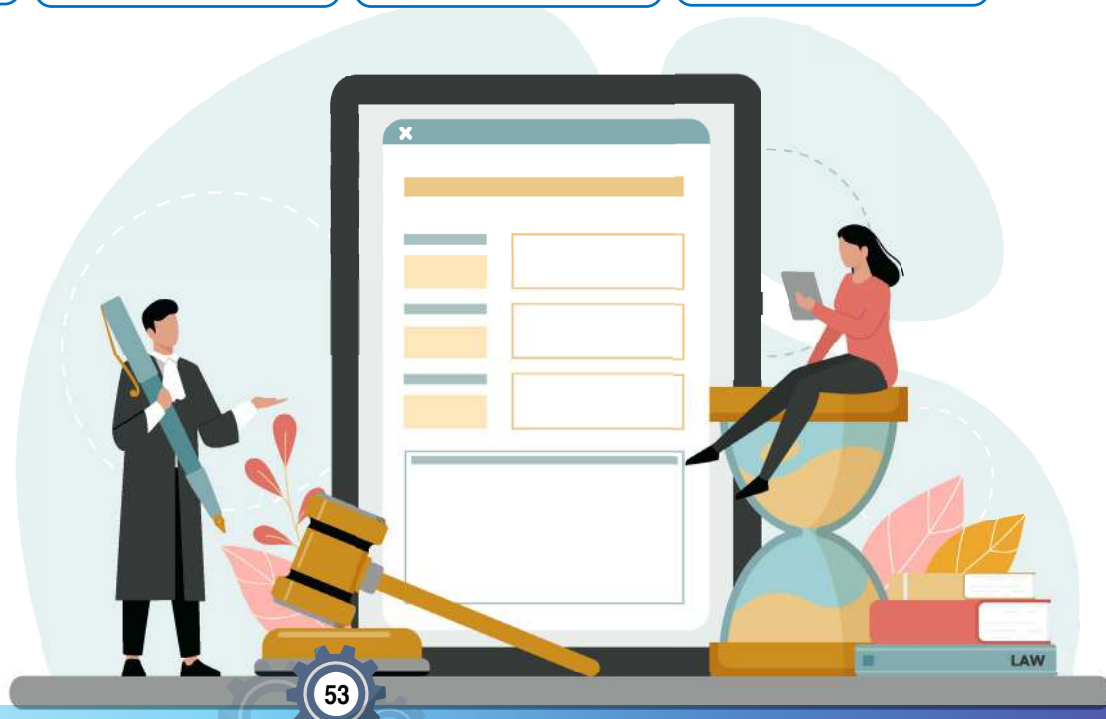
**BIDANG KEUTAMAAN**

**TADBIR URUS**

**STRATEGI**

S2. Menekankan aspek tadbir urus yang baik berasaskan nilai murni dalam pelaksanaan dasar/ program sedia ada

| PELAN TINDAKAN   | INDIKATOR (KPI)  | SASARAN  | AGENSI PENERAJU                         |
|--|--|--|---|
| Melaksanakan aktiviti pencegahan rasuah melalui program pendidikan kepada masyarakat | Bilangan aktiviti pencegahan rasuah melalui program pendidikan kepada masyarakat | 500 aktiviti pencegahan rasuah                                     | <b>SPRM</b><br>KK, KPN, KKDW            |
| Memperkuhkan perundangan tatakelola sektor awam                                      | Bilangan Sesi Libat Urus yang dijalankan (pemahaman & penyelarasan)              | 10 Sesi Libat Urus   | <b>JPA, MOF</b><br>Jabatan Audit Negara |
| Meningkatkan keberkesanan penguatkuasaan undang-undang                               | Bilangan latihan dan pembangunan kapasiti penguat kuasa                          | 10,000 pegawai penguat kuasa menerima latihan pembangunan kapasiti | <b>KDN</b><br>JAKIM, KPKT, KPDN         |
| Menguuhkan penubuhan Ombudsman   | Bilangan aduan yang diselesaikan   | 100% aduan diselesaikan  | <b>BHEUU</b><br>KDN                     |



## SENARAI AKRONIM DAN SINGKATAN

| <b>AKRONIM</b> | <b>PERKARA</b>  |
|----------------|---|
| AKM            | Akademi Kenegaraan Malaysia                             |
| APM            | Angkatan Pertahanan Awam                                |
| BHEUU          | Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang                        |
| BNM            | Bank Negara Malaysia                                    |
| CIDB           | Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan                  |
| CPI            | Indeks Persepsi Rasuah                                  |
| DOSM           | Jabatan Perangkaan Malaysia                             |
| DSN            | Dasar Sosial Negara                                     |
| ECCE           | Pendidikan dan Penjagaan Awal Kanak-Kanak               |
| FEN            | Jaringan Pendidikan Kewangan                            |
| HDI            | Indeks Pembangunan Manusia                              |
| ICU            | Unit Penyelarasan Pelaksanaan                           |
| IPT            | Institusi Pengajian Tinggi                              |
| JAKIM          | Jabatan Kemajuan Islam Malaysia                         |
| JKR            | Jabatan Kerja Raya                                      |
| JKSM           | Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia                      |
| JPA            | Jabatan Perkhidmatan Awam                               |
| JWP            | Jabatan Wilayah Persekutuan                             |
| KBS            | Kementerian Belia dan Sukan                             |
| KD             | Kementerian Digital                                     |
| KDN            | Kementerian Dalam Negeri                                |
| KE             | Kementerian Ekonomi                                     |
| KESUMA         | Kementerian Sumber Manusia                              |
| KK             | Kementerian Komunikasi                                  |
| KKDW           | Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah                   |
| KKM            | Kementerian Kesihatan Malaysia                          |
| KKR            | Kementerian Kerja Raya                                  |
| KPDN           | Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup |

| <b>AKRONIM</b> | <b>PERKARA</b>  |
|----------------|---|
| KPKM           | Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan          |
| KPKT           | Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan             |
| KPM            | Kementerian Pendidikan Malaysia                         |
| KPN            | Kementerian Perpaduan Negara                            |
| KPT            | Kementerian Pengajian Tinggi                            |
| KPWKM          | Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat |
| KUSKOP         | Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi           |
| KWAP           | Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan)                 |
| KWSP           | Kumpulan Wang Simpanan Pekerja                          |
| MINDEF         | Kementerian Pertahanan                                  |
| MITI           | Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri         |
| MKN            | Majlis Keselamatan Negara                               |
| MOF            | Kementerian Kewangan                                    |
| MOSTI          | Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi                |
| MOT            | Kementerian Pengangkutan                                |
| MOTAC          | Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya                |
| MSN            | Majlis Sosial Negara                                    |
| MTVET          | Majlis Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional   |
| NACSA          | Agensi Keselamatan Siber Negara                         |
| NADMA          | Agensi Pengurusan Bencana Negara                        |
| NFCC           | Pusat Pencegahan Jenayah Kewangan Nasional              |
| NRES           | Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam            |
| OKU            | Orang Kurang Upaya                                      |
| PBT            | Pihak Berkuasa Tempatan                                 |
| PETRA          | Kementerian Peralihan Tenaga dan Transformasi Air       |
| PTDSN          | Pelan Tindakan Dasar Sosial Negara                      |
| SDG            | Matlamat Pembangunan Mampan                             |
| SPAN           | Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara                     |
| SPRM           | Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia                  |

# SEKALUNG *Penghargaan*

PTDSN 2026 - 2030 akan menjadi rujukan utama dan panduan strategik dalam pelaksanaan inisiatif pembangunan sosial negara, seterusnya menyumbang kepada kesejahteraan rakyat dan pembentukan masyarakat yang sejahtera, berdaya tahan dan inklusif.

Pembangunan pelan tindakan ini merupakan hasil usaha bersama pelbagai pihak yang komited dalam memperkukuh agenda pembangunan sosial negara secara menyeluruh dan inklusif. Sehubungan itu, setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih dirakamkan kepada semua pihak yang telah menyumbang secara langsung dan tidak langsung dalam menjayakan penyediaan pelan tindakan ini:

- Kementerian Kewangan
- Kementerian Pendidikan Malaysia
- Kementerian Kesihatan Malaysia
- Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan
- Kementerian Perladangan dan Komoditi
- Kementerian Sumber Manusia
- Kementerian Ekonomi
- Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
- Kementerian Dalam Negeri
- Kementerian Sumber Asli dan Kelestarian Alam
- Kementerian Pendidikan Tinggi
- Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah
- Kementerian Kerja Raya
- Kementerian Peralihan Tenaga dan Transformasi Air
- Kementerian Pengangkutan
- Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup
- Kementerian Komunikasi
- Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi



- Kementerian Belia dan Sukan
- Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya
- Kementerian Perpaduan Negara
- Kementerian Digital
- Jabatan Perkhidmatan Awam
- Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia
- Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia
- Unit Penyelarasan Pelaksanaan
- Majlis Keselamatan Negara
- Jabatan Wilayah Persekutuan
- Pusat Pencegahan Jenayah Kewangan Nasional
- Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang
- Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
- Agensi Pengurusan Bencana Negara







KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA,  
KELUARGA DAN MASYARAKAT



PTDSN 2026-2030